

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2015 m. vasario 9 d.
(OR. en)

5957/15

UEM 24
ECOFIN 74
SOC 51
POLGEN 12
EMPL 19
EDUC 19
ENV 41
RECH 18
ENER 24
FISC 12
TELECOM 27

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui (COREPER II) ir Tarybai
Dalykas:	2015 m. Europos semestras. Metinė augimo apžvalga: makroekonominės ir fiskalinės politikos gairės valstybėms narėms ir įspėjimo mechanizmo ataskaita = Tarybos išvadų projektas

Delegacijoms pridedamas viename dokumente išdėstytas Tarybos išvadų dėl metinės augimo apžvalgos ir dėl įspėjimo mechanizmo ataskaitos projektas, kurį parengė Ekonomikos ir finansų komitetas.

Taryba (Ekonomikos ir finansų reikalai)

I 2015 m. EUROPOS SEMESTRAS

1. **PALANKIAI VERTINA** Komisijos parengtą 2015 m. metinę augimo apžvalgą, kurioje nustatomi plataus pobūdžio politikos prioritetai darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo ES ir jos valstybėse narėse srityje ir kuria pradedamas 2015 m. Europos semestras; ir **PRIMENA** 2014 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadas dėl svarbiausių priemonių, kurių tikslas – didinti Sąjungos patrauklumą gamybos, investicijų ir inovacijų požiūriu, taip pat primena, jog reikia glaudžiau koordinuoti ekonominę politiką.
2. **IŠ ESMĖS PRITARIA** Komisijos pateiktai ekonominės padėties ir politikos užduočių ES analizei. Visapusiškai atsižvelgiant į visų susijusių subjektų vaidmenį, struktūrinę, fiskalinę ir pinigų politika turi prisidėti prie augimui palankaus metodo, kuriuo būtų veiksmingai sprendžiamos tokios problemos, kaip užsitęsęs lėtas ekonomikos augimas, labai maža infliacija, didelės skolos ir didelis nedarbas, imantis priemonių, susijusių tiek su paklausa, tiek su pasiūla ES ekonomikoje. Nepaisant pastarojo meto teigiamų pokyčių, atsigavimas yra lėtesnis, nei tikėtasi anksčiau – našumas didėja nežymiai, investicijų lygis yra mažas, o nedarbas – didelis. Jie šie veiksniai nebus pašalinti, Europos ekonomikos augimo potencialas smarkiai sumažės ir dėl to bus sunkiau siekti visuomenės tikslų.
3. Atsižvelgdama į šias aplinkybes, **PABRĖŽIA**, kad Europoje reikia skatinti investicijas, gerinti bendrą verslo aplinką ir spręsti rinkos nepakankamumo problemas, taip pat reikia, kad valstybės narės toliau ir intensyviau stengtųsi įgyvendinti struktūrines reformas ir kad būtų tęsiamas ekonomikos augimui palankus fiskalinis konsolidavimas, siekiant suteikti pagrindą ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui Europoje ir užtikrinti pažangą siekiant pagrindinių strategijos „Europa 2020“ tikslų. **PRITARIA** Komisijos nurodytos plataus masto politikos prioritetinėms sritims, kurioms 2015 m. turėtų būti skiriama daugiausia pastangų nacionaliniu ir ES lygiu: didinti investicijas, atnaujinti įsipareigojimą įgyvendinti struktūrines reformas ir vadovautis fiskalinės atsakomybės principais. Šie prioritetai turėtų būti įgyvendinami integruotai, kad problemos veiksmingai būtų sprendžiamos ir ES, ir valstybių narių lygmeniu. Visi trys prioritetai yra svarbūs ir vienas kitą papildo.

4. PALANKIAI VERTINA Komisijos pasiūlymus supaprastinti ir sustiprinti Europos semestrą. PRIMENA bendrą Ekonomikos ir finansų komiteto ir Ekonominės politikos komiteto nuomonę dėl strategijos „Europa 2020“ laikotarpio vidurio peržiūros ir strategijos įgyvendinimo vykdant Europos semestrą. PRITARIA nuostatai, kad Europos semestro supaprastinimu siekiama padidinti politinę atsakomybę, nuspėjamumą, atskaitomybę už procesą, jo priimtinumą, patikimumą ir palyginamumą valstybėse narėse ir padėti pagerinti konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų įgyvendinimą. PRIPAŽIŠTA, kad skelbiant vieną išsamų kiekvienos valstybės narės ekonomikos vertinimą vasario mėn. pabaigoje būtų užtikrintas didesnis skaidrumas ir suteikta galimybių pateikti pastabų dėl Komisijos atliktos analizės, taip pat būtų daugiau laiko išnagrinėti ir aptarti ES rekomendacijas, o tai turėtų dar labiau sustiprinti atsakomybę ir daugiašalės priežiūros procesą. PABRĖŽIA, jog svarbu, kad veiklos rezultatų ir politikos įgyvendinimo, įskaitant konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų įgyvendinimą, stebėseną būtų vykdoma visus metus. PRAŠO Ekonomikos ir finansų komiteto bei Ekonominės politikos komiteto aktyviai dalyvauti šiame darbe.
5. PRIPAŽIŠTA, kad diskusijos dėl Europos semestro ir jo pakeitimai taip pat yra svarbūs rengiantis būsimam darbui ekonomikos valdymo klausimais, kurį koordinuos Komisijos pirmininkas kartu su Europos Vadovų Tarybos, Europos Centrinio Banko ir Euro grupės pirmininkais. Be to, tai svarbu Komisijai rengiant strategijos „Europa 2020“ laikotarpio vidurio peržiūrą; Taryba LAUKIA diskusijos 2015 m. pavasario Europos Vadovų Tarybos susitikime.

II FISKALINĖS IR MAKROEKONOMINĖS POLITIKOS GAIRĖS

Investicijų aplinkos gerinimas ir investicijų skatinimas

6. PRIPAŽIŠTA, kad būtina skubiai skatinti investicijas siekiant stiprinti ES ekonomikos atsigavimo ir augimo potencialą. PRIMENA 2014 m. spalio mėn. Tarybos išvadas dėl priemonių investicijoms remti.
7. PALANKIAI VERTINA Investicijų planą Europai, Komisijos pateiktą kartu su metine augimo apžvalga, kuriuo bus papildytos ir sustiprintos dabar dedamos pastangos: siekiama iki 2017 m. pabaigos sutelkti ne mažiau kaip 315 mlrd. EUR papildomų viešųjų ir privačiųjų investicijų.

8. PRITARIA plane akcentuojamiems svarbiausiems trims politikos tikslams: i) radikaliai pakeisti pastarojo meto investicijų mažėjimo tendencijas ir suteikti papildomą postūmį darbo vietų kūrimui ir ES ekonomikos atsigavimui; ii) imtis ryžtingų veiksmų reaguojant į ilgalaikius mūsų ekonomikos poreikius didinant konkurencingumą strateginėse srityse; iii) sustiprinti europinį mūsų žmogiškojo kapitalo ir fizinės infrastruktūros aspektą daugiausia dėmesio skiriant mūsų bendrajai rinkai gyvybiškai svarbioms jungtims. Šis planas taip pat turėtų padėti pereiti prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos.
9. PABRĖŽIA, jog svarbu, kad iniciatyvos, kurių imamasi pagal Investicijų planą, turėtų spręsti rinkos nepakankamumo problemas bei atitikti realiosios ekonomikos poreikius ir turėtų būti papildytos priemonėmis, kuriomis gerinama verslo aplinka ir didinamas investavimo patrauklumas.

Atnaujintas įsipareigojimas vykdyti struktūrines reformas

10. PABRĖŽIA, kad siekiant ekonomikos augimo labai svarbu, kad Europos ekonomika taptų konkurencingesnė ir ilgalaikėms investicijoms būtų užtikrinta tinkama reguliavimo aplinka. PABRĖŽIA struktūrinių reformų svarbą. PRIPAŽĮSTA, kad plataus užmojo struktūrinių reformų produktų, paslaugų ir darbo rinkų srityse įgyvendinimas yra būtina sąlyga norint didinti našumą, atkurti konkurencingumą ir pagerinti verslo aplinką, taip kartu skatinant privačiąsias gamybinės investicijas, užimtumą ir ekonomikos augimo potencialą. Be to, šios reformos gali padėti užtikrinti ilgalaikį ES augimo modelio perbalansavimą, sušvelninti neigiamą finansinio įsiskolinimo mažinimo šalutinį poveikį ir padėti išvengti makroekonominio disbalanso.
11. PRIPAŽĮSTA, kad Europos bendroji rinka tebėra galingiausias ES lygmens ekonomikos augimo variklis ir kad bendrosios rinkos kūrimo užbaigimas tiek prekių, tiek paslaugų sektoriuje yra prioritetas; PABRĖŽIA, jog reikia pašalinti nepagrįstas ar neproporcingas kliūtis bendrajai paslaugų rinkai, be kita ko, laisvųjų profesijų ir verslo paslaugų sektoriuose, statybos ir mažmeninių paslaugų sferoje, ir LAUKIA Komisijos iniciatyvų šioje srityje. Taip pat LAUKIA Komisijos iniciatyvų kapitalo rinkų sąjungos sukūrimo klausimu. PRIPAŽĮSTA, kad tuo tikslu reikės itin daug dėmesio skirti paslaugų ir prekių rinkų, kurios turi didelį darbo vietų kūrimo, ekonomikos augimo ir inovacijų potencialą, tolesnei integracijai.

12. PABRĖŽIA, kad bendrajai skaitmeninei rinkai tenka esminis vaidmuo darbo vietų kūrimo, ekonomikos augimo ir inovacijų srityse, kadangi pasaulinė ekonomika virsta skaitmenine ekonomika. AKCENTUOJA, kad informacinės ir ryšių technologijos yra ne tik vienas iš sektorių – jos yra šiuolaikiškos novatoriškos ekonomikos pamatas.
13. PABRĖŽIA, jog būtina toliau vykdyti struktūrines energijos rinkų reformas, kartu įgyvendinant perspektyvią klimato kaitos politiką, laikantis strategijos „Europa 2020“ tikslų ir 2014 m. spalio mėn. Europos Vadovų Tarybos sutartos 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijos, kad būtų padidintas energijos tiekimo saugumas ir baigta kurti energijos vidaus rinka, be kita ko, užtikrinant geresnes tinklų tarpusavio jungtis.
14. PRIPAŽIŠTA valstybių narių jau atliktą darbą įgyvendinant struktūrines reformas. PRITARIA nuomonei, kad siekiant sustiprinti Europos socialinį modelį, reikia reformuoti ir modernizuoti mūsų šalių ekonomiką. ATKREIPIA DĖMESĮ, kad svarbu imtis tolesnių priemonių siekiant didinti moterų dalyvavimą darbo rinkoje, kadangi taip būtų galimas didesnis augimas.
15. ATKREIPIA DĖMESĮ, kad visose valstybėse narėse reikia papildomų reformų pastangų, atitinkančių neišspręstų nelankstumo ir pažeidžiamumo problemų mastą. PABRĖŽIA, kad dėmesį reikia sutelkti į keletą itin svarbių reformų sričių, įskaitant darbo rinkos dinamiką, pensijų reformas, socialinės apsaugos sistemų modernizavimą, konkurencijos produktų ir paslaugų rinkose didinimą, verslo aplinką lemiančių pagrindinių sąlygų gerinimą, švietimo ir investicijų į mokslinius tyrimus ir inovacijas kokybės gerinimą ir viešojo administravimo veiksmingumo didinimą. Nors bent kelios šių sričių yra aktualios visoms valstybėms narėms, skirtingose šalyse skiriasi ir iššūkiai, su kuriais susiduriama, ir atitinkamos konkrečios priemonės.
16. PABRĖŽIA, kad euro zonoje ypač daug dėmesio turėtų būti skiriama sklandesniam euro zonos veikimui itin svarbių reformų įgyvendinimui, taip pat turėtų būti siekiama skatinti naudingas sinergijas bei vengti neigiamo šalutinio poveikio.

Diferencijuoto ekonomikos augimui palankaus fiskalinio konsolidavimo vykdymas ir ilgalaikio viešųjų finansų tvarumo užtikrinimas

17. PALANKIAI VERTINA fiskalinio konsolidavimo srityje padarytą didelę pažangą. PRIPAŽIŠTA, kad tuo pačiu metu valstybės skolos daugumoje valstybių narių tebėra didelės ir kad vis dar reikia užtikrinti skolos lygių mažėjimą. Todėl PABRĖŽIA, kad, siekiant užtikrinti viešųjų finansų tvarumą, visoms valstybėms narėms yra labai svarbu toliau laikytis sutartos ekonomikos augimui palankaus ir diferencijuoto fiskalinio konsolidavimo strategijos. PABRĖŽIA, kad visos valstybės narės savo fiskalinę politiką įgyvendins laikydamosi savo įsipareigojimų pagal Stabilumo ir augimo pakta, nes tai sudaro sąlygas automatiniams stabilizatoriams veikti sutarta struktūrinio koregavimo kryptimi, kartu užtikrinant ilgalaikį viešųjų finansų tvarumą. Siekiant sustiprinti pasitikėjimą, šių sričių politika turėtų būti įtvirtinta veiksmingose nacionalinėse valdymo sistemose. Todėl PALANKIAI VERTINA Komisijos ketinimą iki 2015 m. pabaigos pateikti išsamų fiskalinio susitarimo perkėlimo į nacionalinę teisę įvertinimą.
18. PRIMENA gruodžio 8 d. euro zonos valstybių narių priimtą įsipareigojimą šalinti rizikos veiksnius, kuriuos Komisija yra nurodžiusi savo nuomonėse dėl 2015 m. biudžeto planų projektų, ir PRAŠO euro zonos valstybių narių, remiantis Komisijos ekonominėmis prognozėmis, toliau atidžiai stebėti ir aptarti bendrą euro zonos fiskalinę padėtį, įskaitant fiskalines kryptis.
19. ATKREIPIA DĖMESĮ į neseniai parengtą Komisijos komunikatą, kuriame pateikiama daugiau gairių, kaip Komisija ketina geriausiai pasinaudoti galiojančių Stabilumo ir augimo pakto taisyklių lankstumu. ATKREIPIA DĖMESĮ į Komisijos pastangas geriau paaiškinti, kaip užtikrinti, kad bendra fiskaline struktūra būtų remiama ES darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo darbotvarkė, visų pirma investicijų ir struktūrinių reformų požiūriu, kartu geriau atsižvelgiant į ciklą nulemtą padėtį atskirose valstybėse narėse. PABRĖŽIA, kad įgyvendinant Stabilumo ir augimo pakta reikia išlaikyti pasitikėjimą ir efektyvumą.

20. PABRĖŽIA, kad daugiau dėmesio turėtų būti skiriama fiskalinio koregavimo kokybei ir elementams, taip pat tam, kokią poveikį fiskalinė politika turi ekonomikos augimui, didinant išlaidų veiksmingumą ir teikiant pirmenybę produktyvioms valdžios sektoriaus lėšų investicijoms, pereinant prie efektyvesnės ir ekonomikos augimui palankesnės apmokestinimo sistemos ir sprendžiant mokesčių slėpimo bei mokesčių vengimo problemas, kad būtų užtikrintos teisingos sąlygos ir visos valstybės narės galėtų efektyviau surinkti mokestines pajamas.

III. Įspėjimo mechanizmo ataskaita

21. PALANKIAI VERTINA Komisijos parengtą ketvirtąjį įspėjimo mechanizmo ataskaitą (ĮMA), kuri yra makroekonominio disbalanso procedūros (MDP) pirmasis žingsnis įgyvendinant 2015 m. Europos semestrą. PALANKIAI VERTINA tolesnę pažangą, kurią padarė valstybės narės taisydamos savo išorės ir vidaus disbalansą, visų pirma einamosios sąskaitos deficito, konkurencingumo ir visų sektorių balanso taisymo srityse, tokiu būdu prisidėdamos prie perbalansavimo proceso Europos Sąjungoje ir euro zonoje. Tačiau ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad lėtas ekonomikos augimas ir žemo infliacijos lygio sąlygos apsunkina disbalanso mažinimą ir daro poveikį makroekonominei rizikai, ir PRIPAŽĮSTA, kad tebėra didelių problemų ir reikia toliau daryti pažangą imantis politikos veiksmų, kad būtų ištaisytas disbalansas, visų pirma didelis viešojo ir privačiojo sektorių įsiskolinimas, taip pat didelis išorės skolos lygis, dėl kurio kyla tvarumo problemų. Vienas iš prioritetų taip pat tebėra ES konkurencingumo didinimas. Tuo pat metu keliose valstybėse narėse vis dar esama didelio einamosios sąskaitos perviršio ir jį reikia atidžiau išnagrinėti.
22. ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad Komisijos ĮMA pristatyto ekonominio tikrinimo metu nustatyta, kad 16 valstybių narių atžvilgiu reikia tolesnės analizės atliekant nuodugnią apžvalgą, kuriomis remiantis būtų galima nustatyti disbalanso susidarymo ar užsitęsimo atvejus ir tokio disbalanso pobūdį. PRIPAŽĮSTA, kad reikia toliau analizuoti naujausius pokyčius valstybėse narėse, kuriose praėjusiais metais buvo nustatytas disbalansas, kad būtų galima įvertinti disbalanso dydį ir užsitęsimą, jo riziką ir jo ištaisymo pažangą, atsižvelgiant į atitinkamų priemonių įgyvendinimą, įskaitant anksčiau Europos semestro procese rekomenduotas priemones.

23. Nors programoje dalyvaujančios šalys MDP metu nėra vertinamos, kadangi joms pagal programą taikoma nuolatinė priežiūra, PABRĖŽIA, kad kaip savo koregavimo programų dalį jos turi išlaikyti iki šiol pasiektą pažangą vykdant reformas, kuriomis siekiama ištaisyti nustatytą disbalansą. PALANKIAI VERTINA Portugalijos integraciją į standartinės priežiūros sistemą ir nuodugnios apžvalgos parengimą po to, kai 2014 m. viduryje buvo sėkmingai užbaigta ekonominio koregavimo programa. MANO, kad tos pačios tvarkos turėtų būti laikomasi kitų programoje dalyvaujančių šalių atžvilgiu, kai jos sėkmingai užbaigia savo ekonominio koregavimo programas. PRITARIA Komisijos ketinimui parengti Rumunijos nuodugnią apžvalgą, atsižvelgiant į vėlavimą užbaigti koregavimo programos pusmečio peržiūras.
24. PALANKIAI VERTINA Komisijos ketinimą 2015 m. vasario mėn. pabaigoje paskelbti 2015 m. nuodugnius apžvalgas kartu su jos tarnybų darbiniais dokumentais; pirmą kartą kiekvienai valstybei narei tai bus pateikiama viename analizės dokumente. Tai turėtų sudaryti palankesnes sąlygas nuodugnesnei daugiašalei diskusijai dėl išvadų ir siūlomos tolesnės procedūros. Tai taip pat turėtų sudaryti sąlygas aiškiau nustatyti su MDP susijusius elementus, įtrauktinus į konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas įgyvendinant Europos semestrą. Siekdama užtikrinti procedūros tikslinį orientavimą ir visapusišką veiksmingumą PABRĖŽIA, kad reikia sutelkti dėmesį į pagrindinių uždavinių sprendimą, visų pirma konkurencingumo atkūrimą ir didelio viešojo ir privačiojo sektorių įsiskolinimo problemos sprendimą, kartu aiškiai atskiriant valstybių narių uždavinius pagal įvairias rizikos rūšis bei laipsnius ir atitinkamą skubą, kuria šie uždaviniai turėtų būti sprendžiami siekiant išvengti neigiamų padarinių. MANO, kad atitinkamais atvejais turėtų būti taikoma MDP korekcinė dalis.

25. AKCENTUOJA, kad, kaip ir ankstesniais MDP etapais, nuodugnios apžvalgos turėtų apimti išsamų makroekonominio disbalanso šaltinių ir su jais susijusios rizikos valstybėse narėse, kurių apžvalga atliekama, tyrimą. Siekiant išsamiai ir nuosekliai išanalizuoti pastebėtus pokyčius lemiančius veiksniai, turėtų būti tinkamai atsižvelgiama į konkrečiai šaliai būdingas ekonomines sąlygas, taip pat turėtų būti visapusiškai naudojamos plačiu analitinių priemonių spektru ir naujais su konkrečia šalimi susijusia kiekybine bei kokybine informacija; RAGINA Komisiją ir toliau ypač daug dėmesio skirti galimam šalutiniam poveikiui, susijusiam su ekonomine politika ir disbalansu valstybėse narėse, kuriose atliekama apžvalga; PRAŠO valstybių narių ir Komisijos teikti visą atitinkamą informaciją bei ją keisti.
26. PALANKIAI VERTINA tai, kad rengdama į rezultatų suvestinę įtrauktus rodiklius ir papildomus rodiklius Komisija naudoja naujausiais statistikos standartais. MANO, kad dabartinis makroekonominių rezultatų suvestinės rodiklių rinkinys apima aktualiausius makroekonominio disbalanso ir konkurencingumo pokyčių aspektus. PABRĖŽIA, kad reikia tęsti techninio pobūdžio darbą siekiant toliau tobulinti ir plėtoti rezultatų suvestinės tinkamumą, disbalanso susidarymą bei ištaisymą lemiančių pokyčių ir veiksnių vertinimo analitines priemones bei sistemas, ir remti MDP skaidrumą.
27. ATKREIPIA DĖMESĮ į Komisijos ketinimą toliau svarstyti socialinių rodiklių vaidmenį ĮMA ir nuodugnioje apžvalgoje atliekant užimtumo ir socialinių uždavinių analizę. PABRĖŽIA, kad reikia tinkamai išsaugoti MDP procedūros pobūdį, kartu išlaikant visų esamų rodiklių skaidrumą ir suderinamumą. PABRĖŽIA, kad socialinių rodiklių naudojimas MDP turėtų išlikti tik toks, kad būtų galima geriau suprasti socialinius pokyčius, susijusius su makroekonominio disbalanso koregavimu. Tam užtikrinti reikia tolesnių techninio pobūdžio diskusijų su valstybėmis narėmis.

28. PALANKIAI VERTINA Komisijos parengtą dokumentą „Ekonomikos valdymo peržiūra“, kuriame pateikiama ir MDP taikymo apžvalga; SUTINKA, kad, nepaisant to, jog nuo MDP įsigaliojimo praėjo nedaug laiko, ji padėjo nustatyti disbalanso atvejus ir jų pobūdį, taip pat valstybėms narėms padėjo geriau suprasti jų konkrečius ir bendrus politikos uždavinius ir politikos priemones jų sprendimui; MANO, kad reikia didinti proceso nuspėjamumą ir stabilumą, be kita ko, vykdant vėlesnę stebėseną, taip pat geriau nacionaliniu lygiu įgyvendinti atitinkamas politikos rekomendacijas.
29. Galiausiai PRAŠO valstybių narių būsimose nacionalinėse reformų programose ir stabilumo ar konvergencijos programose su dideliu užmoju ir konkrečiai spręsti klausimus, nustatytus vykdant MDP.
-